

#ME TOO דף לימוד

דברים כ:

כה ואם-בשדה? מצא האיש, את-הנער המארשה, והחזיק-בה האיש, ושכב עמה: ומת, האיש אשר-שכב עמה--לבדו. כו ולנער לא-תעשה דבר, אין לנער חטא מות: כי פאשר יקום איש על-רעהו, ורצחו נפש--כו, הדבר הזה. כו כי בשדה, מצאה; צעקה, הנער המארשה, ואין מושיע, לה. {ס}

שמואל ב פרק יג:

ח ותלך תמר, בית אמנון אחיה--והוא שכב; ותקח את-הבצק ותלוש (ותלש) ותלבב לעיניו, ותבשל את-הקבבות. ט ותקח את-המשרת ותצק לפניו, וימאן לאכול; ויאמר אמנון, הוציאו כל-איש מעלי, ויציאו כל-איש, מעליו. י ויאמר אמנון אל-תמר, הביאי הבקיה החדר, ואברה, מידך; ותקח תמר, את-הקבבות אשר עשתה, ותבא לאמנון אחיה, החדרה. יא ותגש אליו, לאכל; ויחזק-בה ויאמר לה, בואי שכבי עמי אחותי. יב ותאמר לו, אל-אחי אל-תענני--כי לא-יעשה כן, בישראל: אל-תעשה, את-הנבלה הזאת. יג ואני, אנה אוליך את-חרפתי, ואתה תהיה כאחד הנבלים, בישראל; ועתה דבר-נא אל-המלך, כי לא ימנעני ממך.

איך מתואר האונס בכל אחד מן המקרים? (סמנו את הביטויים החשובים)

חשבו ביחד:

על מי מוטלת האחריות למגר את התופעה ולהוקיע אותה?

מי אמור להגן על החלש ועל הקורבן במקרים שבאלו?

שערו אילו כוחות נפש צריך הקורבן לגייס כדי להתלונן ולהגן על עצמו מפני התוקף.

בקמפיין #ME TOO השתמשו המובילים בכוחו של ההמון, בכוחה של הקהילה.

האם לקהילה / לחברה יש כוח כדי לעזור במקרים של

הטרדה או אונס? כיצד?

האם ההרתעה צריכה להיות גם ממוסדת?



כיצד יכול להגיב אדם-תלמיד/ה-עובד/ת כאשר בעל סמכות מדבר דיבורים בעלי אופי מיני

או חורג מכללי שיחה מכובדים וענייניים?

אילו מניפולציות יכול להפעיל בעל הסמכות על הנתון למרותו, ומהן הטכניקות שבעזרתן

ניתן להתמודד עם המניפולציות הללו?

#קורבנות רבים למעשי תקיפה והטרדה מינית חוששים להתלונן ולהעיד מחשש שלא יאמינו להם, יבקרו אותם וינסו למצוא את חלקם בפרשה. כיצד ניתן לדעתכם להתמודד עם מורכבות זו?

מעשה הטרדה בספרות השו"ת | מתוך שו"ת הריב"ש, סימן רס"ה¹

על הבקשה שעשתה לפניכם אלגוהר, אשת רבי יעקב בן יוסף, כנגד רבי יצחק כהן, שהוא הולך אחריה פתאום, באמרו אליה כי הוא אוהב אותה, עד שאמר לה: אם אין את עושה בעבורי, תני לי נשיקה, שלא אמות בעבור אהבתך. וגם שפעם אחרת קרא אותה לעלות לביתו, באומרו שדלף [=זרם מים] טורד בבית, והיא הבינה כוונתו, כי הייתה לרעה ולא רצתה לעלות. ואז אמר לה דברי נבלה ושהוא מלומד לעשות כן לאחרות

ורבי יצחק כהן השיב על טענותיה וכיחש בה, באמרו שמעולם לא הייתה כוונתו לרעה, וחלילה לו. אבל לפי שהיו שכנים, היו משחקים דרך צחות כמו שמשחקים אהובים, ושמעולם לא הורגל בזה, כי הוא יהודי יושב בחזקת כשרות.

והברורים (=הרבנים שהיו בוררים בין הצדדים) שאלו לה למה לא באה לפניהם עד עתה מכמה פעמים שהיא אומרת שהיה רבי יצחק הנזכר הולך אחריה, וענתה ואמרה כי מפחד בעלה, שלא יתקוטט עמו, ויהרגו זה את זה.

ועוד אמרו לה אם יש לה שום עד על זה. וענתה כי היא אמרה הדברים ההם לאנשמואל בן אל רויח. והוא העיד בכח שבועתו שלא ידע ולא ראה דבר בכל אלה, רק שהיא אמרה לו הדברים כאשר הם כתובים למעלה. והוא אמר לה: ולמה לא אמרת עד עתה? וענתה אליו: כדי שלא יהא קטטה לבעלה עם יהודי בעולם. עוד ענתה ואמרה לפני הברורים שכבר עשו לו [=למטריד] התראה, הברורים, שלא ידבר עם אשת שמואל פניאל, ושלא לבא עמה במקום חשד.

ורבי יצחק אומר שזה היה מחמת קטטה שהיתה לו עם שמואל פניאל הנזכר, ושיש מזה יותר מששה שנים, ושמאז ועד עתה לא היה לו שום חשד בעולם. אלו הן טענותיהן.

כבמקרים אחרים של עברות מין, עמד הריב"ש בפני בעיה סבוכה. מצד אחד, נסיבות האירוע הצביעו על חשד ממשי לקיומה של עבירה, אלא שהיעדרן של ראיות קבילות מנע ממנו להרשיע את החשוד. מכאן תשובתו המבקשת לאזן בין הרצון להימנע מהרשעת אדם על יסוד עובדות נסיבתיות בלבד, לבין הצורך למנוע עבירות מסוג זה ולהרתיע עבריינים אחרים:

מאחר שאין לאלגוה"ר (=הבורר הראשי) עדים על טענתה כנגד יצחק כהן הנזכר, אין ראוי להאמינה בדיבורה לבד ולחשדו בדבר כעור ולייסרו ולהענישו. אבל כדי להפרישם מאיסור, ראוי לצוות עליו בכוח נידוי לבל ידבר עמה מטוב ועד רע, וכן שלא ידורו בשכונה אחת. וכן אם מוחזק בעיניכם כחשוד על העריות, אף אם אין עדים בדבר, ראוי לגעור בו בנזיפה ולאיים עליו שאם לא יתנהג כשורה, שתבדילוהו מכם לרעה ושתדחוהו בשתי ידיים... .

וכמו שכתב הרמב"ם ז"ל, וזו לשונו²: "וכן יש לבית דין בכל מקום ובכל זמן להלקות אדם ששמועתו רעה, והעם מרננין עליו שהוא עובר על העריות, והוא שיהיה קול שאינו פוסק, כמו שביארנו. ולא יהיו לו אויבים ידועים, שמוציאין עליו שמועה רעה. וכן מבזין את זה ששמועתו רעה, ומחרפין את יולדתו בפניו".

¹ שו"ת הריב"ש, סימן רסה. המקור עובד מתוך גליונות פרשת שבוע של משרד המשפטים, פרשת וישב, תשס"ה, גיליון מס' 188 עורכים: אביעד הכהן, מיכאל ויגודה.

² משנה תורה, הלכות סנהדרין, פרק כד, הלכה ה

דף לימוד

השו"ת של ריב"ש עונה על שאלה הקשורה להטרדה. נתחו את המקרה: נסו לערוך השוואה למקרים אחרים.

מצורפים לעזרתכם מונחים מהחוק למניעת הטרדה מינית ומאתר פורום תקנה: הטרדות חוזרות, פחד להתלונן, איומים של המטריד, הכחשה של המטריד, הצורך בראיות, חוסר בעדים, בושה, מחירים שהאישה משלמת בעקבות החשיפה, התיישנות, ועוד

מה התשובה של ריב"ש-ש- איך אפשר להתנהג במקרה של הטרדה ללא הוכחות משפטיות?